

מיכתבים

ורק שלא יהיה מקום לאייהבנה: רוה, אבל יפהפיה. **ניר גסר, תל-אביב**

לא עוד מחלת-ימי

עוד על בהלת האיידס (איידס) - מתיחת השנה: העולם הזה (14.87), אני משבחת בכל פה את אזהרתו של הר"ר נודלמן מפני היסטריה ורדיפת הומוסקסואלים... אבל אינני יכולה להסכים עימו שאיידס היא רק "עוד מחלת-ימי".

אין טעם בצידוד-משפוח, אבל גם אין כל מקום לארישות. כי גם בין הטרוסקסואלים מתגלה שיעור-פגיעה מפחיד, וזאת אומרת שהמחלה אינה נפוצה בין הומוסקסואלים בלבד.

יש, ואפשר, לעשות הרבה (להרבות ולמניי-עת הפצתה של המחלה) על-ידי חינוך והסברה, אם רק קיימים הרצון והאמצעים לכך. באנגליה, למשל, עושים כשטח זה עבורה נפלאה, המכוננת במיוחד לבני עשרה.

ר"ר עדנה הומה האנט, וינטר פארק, פלורידה

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות, מישפטייות או טכניות.

(המשך מעמוד 3)

5000 דולר, העולם הזה (20.5.87), נשמע לי משונה השם הזה של מולדת המטוסים עבורתי, אושקוש. אומנם פעם ראיתי שם כזה על תוויות בגדיילדים המודים ששלחה לנו דודה אחת מאמריקה, אבל שם של מקום? ומאחר ששאלה זאת ממש הציקה לי, פניתי לבן שכננו, הלומד גיאוגרפיה באוניברסיטה העברית. לפני שהסקתי להגיד אוש... הוא אישר לי שאכן, יש: אושקוש במדינת ויסקונסין. שוכנת לגדות אגם ויניבאגו. מאוכלסת על-ידי איזה 70 אלף אמריקאים ולפני שהפכה, במאה הזאת, למרכז תעשיית-עץ, היתה מרכז לסחר בפרוות. אותן רכשו הלבנים מהאינדיאנים.

אבי זינפלה, ירושלים

סנדלרית יחפה

על מראהה של פנינה רוזנבלום (פנינה לא צריכה אף אחד!). העולם הזה (20.5.87).

תצלומה של פנינה האלוהית, המרקרת בסנירר מה, רק מוכיח מחדש את הכלל הישן: הסנדלרים הולכים יחפים.

אם פנינה הפכה, כריכרי העולם הזה, כחודר שים האחרונים, ל"סנדלרית" של המדינה, בכות עסק הסנדלריות שפתחה ברוינגווינסטר התל-אביבי, זה לא ניכר עליה.

לי היא נראית כליכר רוה, שקשה להניח שהיא כלכל טועמת משהו, ובוודאי לא סנדלריות.

קיא יני.

כאשר ניסו השילטונות להתנבל לנו באמצעות חוק לשון הרע, בחרו בי הקוראים לכנסת, וסיכלו את כוונת המחוקק הודוני.

אך גם רבים מקוראים אלה סברו שהם פטורים מלעשות את הרב האחר שעליו מבוסס עצם קיום העולם הזה: רכישת הגליון בקיוסק או באמצעות מני.

כבר נאמר: אילו כל קורא חמישי של גליון העולם הזה היה גם רוכש אותו, היינו היום עיתון עשיר, ויכולנו להרחיב את פעולתנו ולבצע מיב-צעים שאין אחרנו יכולים להרשות אותם לעצמנו כיום.

העיתון הנגנב ביותר

המורד בדבר הוא שאנחנו מרבים דווקא על קוראים הנמנים עם שיכבת-העילית של החברה הישראלית, השיכבה העשירה והמבוססת ביותר.

אחד המאמרים שנכתבו באחרונה על העולם הזה, לרגל יובל ה-50 שלנו, האשים את השבועון בכך שהוא שייך לעילית הישראלית.

אין זו כוונתו כלל וכלל. היינו רוצים שתפר צתנו בדימונה ובקריית-שמונה תעלה על תפר צתנו שעל הרה-כרמל ובשכונת רחביה בירושלים. למרבה הצער, אין זה כך. מבחינה סטטיסטית, אכן ממוקדים רוב קוראינו בשיכבה הי-וועיתקה, המבוססת והמושרשת ביותר בארץ. רבר זה עולה מתוך עשרות רבות של מחקרים וסקרים מדעיים, מאז ראשית דרכנו ועד היום.

בשיכבת המחילינים — שיכבת-העילית של קברניטי המדינה, המשק והחברה — קריאה בהעולם הזה מתקבלת ל-100%. ואני תמיד תמה איך זה אפשרי, בעוד שרכישת גליונות העולם הזה באותן השכבות רחוקה מלהגיע ל-100%.

אפשר לראות זאת ביום ר' בספריית-הכנסת. נדמה לי שהספרייה רוכשת גליון אחד ויחיד, אולם כמעט כל 120 חברי-הכנסת קוראים אותו. כינהים כמעט כל חובשייה-כיפות וחובשייה-מיג-בעות, אפשר לראות אותם בספרייה, יושבים כפי-נה, קוראים בעיון ומעבירים לחבר הכא. מצב דומה שורר לגבינו בקיבוצים.

ידוע מה קורה לגליונות העולם הזה — ורק להם — במטוסי אל-על. לעולם (לעולם) אין הגליון מגיע במקומו אל סוף הטיסה. הוא נעלם תמיד בדרך, בתיק של נוסע או של איש-צוות. (בכלל, מישוה הציע לי פעם לקרוא להעולם הזה בשם "העיתון הנגנב ביותר במדינה.")

כשמגיע גליון העולם הזה לחו"ל, באמצעות נוסע ישראלי, הוא נחטף על-ידי הישראלי הראשון שהוא נתקל בו בשם. ואחר-כך הוא עובר בין עשרות.

כל זה מומיא מאור, אבל זה גם קצת מרגיז. אני נאלץ, בתוקף תפקידי, להקריש חלק מומני גם לעניינים הכלכליים של העולם הזה, ואני מנסה תמיד להבין את רוחם של אותם קוראים טובים, נאמנים ומסורים המבינים את חשיבות פעולתו של העולם הזה, הרואים בו לא רק עיתון אלא גם גורם לאומי ממדרגה ראשונה, אך המשאירים לאחרים את הדאגה לכלכלתו.

אם אתה, שרכשת גליון זה, עומד להעבירו לקורא מס' 8, 5 או 10 — מדוע שלא תפנה את תשומת-ליבנו לשורות אלה?

ד.א.א.א.

פוזמא"ל

והמנגאל. כפי שהוא מוצא אהבת-חיים בני שיקת-מזווה וחבישת-כיפה. למיכלול ההר דרורות הואת הוא קורא "תרבות יסתי" כונית" ושוב טועה הסופר. ליס-תיכוניים יש יחס עמוק ליופי ורשות הרבים. ראה כמה נקיה יוון בחוצותיה, ראה הכפרים האיטל-קיים והספרדיים.

גם ארצות יס-תיכוניות אלה, שהשמאל גם היה חוק ולוחם, נפלו בידי שילטון פאשיסטי למשך שנים ארוכות. איך מדבר הסופר על הידברות עם אלה שהיוו את חר-מרה-גלם לאספסוף הכיכרות. פעמי-משיח ופעמי-פאשיוס (מפ"פ).

על העץ ועל הגזע

עוז

תופעת "הבורגנות החדשה", כפי שקורא לה עוז, זו של הפופר ליום והמנגאל, הינה, לכל היותר, "מיוחדת" תיכונית" (לא יסתי-כונית), זו שנששבת בה תרבות המידבר והעץ השחורה, המכלה הכל. תרבות שאין בה חמלה ולא סובלנות ויש בה שפע של אינדיבידואל-אליום מנוון. אך יש בה חכמת-הישרדות והמון סבלנות. מה שחסר ליהודים, רמוקר-טיה לא לומדים במיזרח התיכון.

לא אין אפשרות של הידברות ליברלית עם הבורגנות החדשה, "המעריצה פופוליוס", כוחנות, פולקלור והדר. אין גם מי שידבר, יש מקום לחינוך מחדש. אך מי יתנד? את מה שלא יעשה השכל, יעשה אולי הזמן. כי עוד חזון למועד בסולם האבולוציה. וכל תרבות זמנה לשבת על העץ, לרדת ממנו, להיעלם או לחזור לעץ (אנו יושבים על הגזע). וכי אין רואה אחינו הצופ"ה נסיגה מנטילית?

באחרית הימים ניתן לחלום על "יונה של ירח-דבש". על "יונה של גט" אפשר, אפשר לקשקש בחוגינית על קופסה שחורה. יש נשים שתתפעלנה מן המונח ומן הקופסה.

האורקל מול האומה

לקראת סיום אני רואה אותו בעיני רוחי יושב בטלוויזיה ורואה עצמו במוניטור. זה מאוד מוצא חן בעיניו. בעיני האורקל מול האומה. מול אחרים צופי"ם.

לסיום אני אומר פוזמא"ל (פווה זו מחלה אותי לגמרי).

יגאל תומרקין, תל-אביב

על דברים שהשמיע באחרונה, עמוס עוז בטלוויזיה.

יש פעמים ואיני בטוח ששמו של מי שעמד במעמד הר סיני והר נבו היה משה, כפי שאיני בטוח ששם שפתחה היה רבנו. עוז, הוא שמו עמוס. זה האורקל האלקי טרוני, שישב מולי בתוך המסך הקטן. זה שמטיח בנו סופרלטיבים שרופים, גימטריות וראשית-יבות.

לעיתים כילי גרהם (שמע, אדוני הסופר, אתה מוכיר לי יותר ויותר את דויד לוי), לעיתים עסקן, מפא"ניק.

היסטריה ותיסמונות

עוז הגדיל לעשות, בזמן האחרון, לבני ירושלים קרא במאמרו האחרון "צופי"ם" (צריחים ופעמונים, יבנת מאוזין) ולאנשי תל-אביב קרא "אחיים" (אשכנזים, חילוניים, יונים משכילים). והוא נותן בהם סימנים, כדצ"כ, ער"ש, באח"ב, היסטריה ותיסמונות.

גם אם בגרעין התינות יש ראייה ריא-ליסטית ותימות-מצב, אזי אותו גרעין ואתו מצב נצבעים בצבעי עוז: שחור, לבן והדר. עוז ממשיך ומצהיר: "אני יונה של גט ולא יונה של ירח-דבש". נשמע טוב, פיוטי, וממשיך הסופר ואומר שאינו מתפעל מנו-פיים, בפרט מאלה של כפרי הגדה הציוריים.

הוא איננו יחיד, כאלה כל הציונים באי-הארץ הזאת, על-יכן נראית הארץ כפי שהיא נר-אית.

אדוני הסופר, בנה ביתך בערד, בחולי-דה, באריאל ובקריית-שמונה: שפריץ, תריי-סיפלטטיק, גג משו-עשן מיתמר.

צר לי שסופר אינו מתפעל מנופים. כי אחר כזה מעלה בקלות בולדוורים לשטח.

תרבות היהודים והזליה

עודני צופה במסך הקטן בסופר הגדול ואז אני תופס: הרי כל זה התחשבות טכנה וקטנונית עם דן מירון (איגרא), זה האחיים — הקנאים וההיסטריים מתל-אביב, הוא שקרא לירושלים שחורה ולקופסה השחור-רה — אופרטיבון.

יש שינוי באוכלוסיה. גם אני מסכים עימו: שיש שינוי, זאת מדינה אחרת. אבל הוא מוצא ליברליים בתרבות היהודים, הזליה

תומרקין

הקורא הטורמפיסט

נלהב, נאמן, מסור... אבל...

רוכשי-גליונותיו. יתכן כי הפער בין שני המי-פרים הוא הגדול מסוגו בעולם לגבי עיתון.

כל מי שהתעניין בקורותיו ובאופיו של העולם הזה — ובשבועות האחרונים היו רבים כאלה — עמד על היחס המיוחד שבין השבועון המסויים וקוראיו. אין זה כיחס הרגיל בין עיתון וקורא, בין ספק-עיתון וצרכי-עיתון. היחס הוא לאין שיעור יותר הדוק, כמעט מישפחתי. יש הרגשת-שותפות, שחושלה כמיוחד בימיי-מבחן, כאשר עמד העולם הזה כמעט לברז מול נחשול עויין. למשל, כאשר תקפנו את מילחמת-הלבנון בימיה הראשון, כאשר גינינו את רצח חוטפי האוטובוס בקו 300 יומיים אחרי שזה קרה, כאשר חשפנו את פרשת יעקוב לוינסון, ועוד ועוד.

בעבר, כאשר הותקף העולם הזה באלימות, בפצצות, בהתנקשויות ובהצתות, ידענו שאנחנו יכולים לסמוך על הקוראים, שיתיצבו לימינינו.